

חלקי בקהילתי

טור אורח

הרב יעקב פרבשטיין | מרבני חלקי בקהילתי

תמרור אדום

לפני כמה ועשרים שנה התנהל דיון נרחב בין קבוצות המהפכנים שביקשו לשנות את העולם. היו שכונו אנרכיסטים: הם התקוממו כנגד כל שלטון באשר הוא, וביקשו למוטט את המוסדות, המסורת וההיררכיה הקיימות. מה יקרה אחר כך? איש הישר בעיניו יעשה.

אחרים ביקשו לשנות את השלטון מייסודו. הם לא שאפו רק למוטט: הם חלמו להנחיל אידיאולוגיה חדשה, מוסדות שלטון חדשים, עולם חדש. לקבוצה הזו היו שמות רבים, אבל בסופו של דבר הם קראו לעצמם קומוניסטים.

תנועות מהפכניות פועלות בוואקום שבין הציבור ובין המערכת, השלטון, או המנהיגים. הן מנצלות חוסר שביעות רצון וחסרונות אמיתיים של המערכת, כדי לקרוא לשינוי מקצה אל קצה, ולפעמים - אף מצליחות לגרום לשינוי כזה, לא בהכרח שינוי חיובי.

ולמה נדרשנו לשיעור קצר בהיסטוריה של תנועות מהפכניות?

כי שתי תופעות הולכות ומתרחשות לנגד עינינו, אל הוואקום שנוצר בין המוסדות החרדים ומנהיגיהם, לבין חלקים מהציבור שיש להם צרכים ורצונות שונים, נכנסים מהפכנים חרדים, ומנצלים אותו כדי לרתום את אותם חלקים מהציבור לתנועה החותרת נגד המסורת, המוסדות והמנהיגות שהגדירו את הציבור החרדי מיום היווסדו.

תופעה אחת היא אנרכיזם כפשוטו: הקריאה להכלה בלתי נגמרת במרחב החרדי, ססופה "איש הישר בעיניו יעשה". התופעה האחרת היא תופעה שניתן לכנותה "חרדיות ציונית": בעלי אידיאולוגיה, המעוניינים לשלב את החרדים במרחב הישראלי. הם מנסים למשוך את החרדים האנרכיסטים, ולצידם חרדים שיש להם ביקורת אחרת על המערכת, לעולם הממ"ח, האקדמיה והגיוס.

לא בתחושת כורח, בדיעבד, אלא לכתחילה, בגב זקוף ואף בהתרסה.

אלו גם אלו מעדיפים לטשטש את מודעות הציבור (ולעיתים גם את מודעותם שלהם) לשאלה הקריטית: מי הם השותפים שלהם, ולידי מי הם מעוניינים למסור את הנהגת הציבור, ובפרט את הנהגת החינוך. דווקא לכן חשוב לענות את התשובה לשאלה הזו בקול רם: לידי הממסד הציוני. את חינוך הילדים הם מבקשים להכפיף למשרד החינוך שלו; את חינוך הגברים הצעירים בשנות העיצוב הקריטיות של האישיות הם מבקשים למסור לצבא ההגנה

דרך אחת

צילום אילוסטראציה: ברוך יערי - נשמת ירושלים

שלו; ואת החינוך מחדש למבוגרים ובעיקר לאנשים בשנות ההתחלה של בנית הבית - בידי האקדמיה, מעוז התרבות המערבית בעולם ובארץ.

אולי זה הזמן להזכיר אמת שכבר נשכחה מאיתנו ברבות השנים: הציונות קמה במטרה מוצהרת להציע תשובה משלה לשאלת מיהו יהודי. להפוך אומה שתמיד הייתה אומה רק בתורתה, לאומה ככל העמים, בעלת ארץ ושפה ותרבות משלה. ציונות וחילוניות הלכו שתיכן יחדיו, לא במקרה אלא משום שנועדו, משום שיעד משותף היה להן. (ציונות ודתיות ניסו ללכת יחד, והמחיר הגבוה בנשמות הצעירים ידוע לכל.)

הציונות הגשימה את מטרתה ביעילות, והפכה מיליוני "יהודים"

”

המהפכנים שלנו, מבקשים להפקיד את עתידנו, בידי מי שמבקשים לעקור את הכל

ל"ישראלים". היא הקימה קיבוצים וקיבוצה פאות, פיתתה את יהדות אשכנז ואנסה את יהדות המזרח, וייסדה מדינה יהודית בשם, אך דמוקרטית הומוניסטית בפועל. צבא ההגנה היה חייל נאמן של הציונות, וכ"כור היתוך" נטל לא מעט נשמות בכדי להתיך אותם לאומה. דור המייסדים של הציונות היו אפיקורסים. דורות ההמשך היו עמי ארצות, תינוקות שנשבו. הדור הנוכחי כבר בונה "דת חילונית" שמציבה את הצורך והדרישה לשינוי בחברה הדתית בכלל והחרדית בפרט כיעד מרכזי וכצורך חיוני למדינה.

בידיים אלו מבקשים המהפכנים החרדים להפקיד את הציבור והחינוך. הם מניעים את השינוי מתוך האידיאולוגיה המסוכנת שלהם, או פשוט מפרקים מבלי מחשבה על העתיד. אך רבים רבים נגררים אחריהם מתוך כאב אישי, ביקורת (מוצדקת לעיתים) על המערכות הקיימות, או תחושה כללית של אי נוחות ואי נחת. בתום לב הם מניחים למהפכנים לנצל את הדילמות הבלתי פתורות האלו כדי לפתוח את הדלת לציונות חדשה, מבלי לחשוב על כך שברגע שזו תניח את כף רגלה בצל קורתם, היא תהפוך לבעלת הבית.

בשולי הדברים, כמובן שיש מקום לביקורת על המערכת הקיימת, והביקורת הזו יכולה אף להיות פתח לשיפור. אולם המנסים "לרפא" את הביקורת הזו באמצעות "תרופת" החיבור למדינה לוקחים סיכונים עצומים על עצמם, ולא פחות מכך על דורותיהם.

מזל טובים

מדור הלכתי

עמוד 2

סילבר ספרינג

חלקי בעבודתי

עמוד 3

שמרנות קנאית

נחמדים מזהב

עמוד 4

תפיסת מציאות

מחוץ לקופסה

עמוד 4

לעבוד ולשרת

אלומת אור

עמוד 5

עבודת מצווה

בערב יחלק שלל

עמוד 8

חלקי בקהילתי

תשלוח קבלה לסעיף 46

הזוכה המאושר אינו מאשר

השבוע נעסוק בהגדרה הלכתית מסקרנת בדבר 'מזל של שותפים'

רק בשביל לשמוע שראובן אכן עמד בהסכם, וכעת שהודה ראובן שהוא לא קיים את חלקו בשותפות, אזי גם שמעון אינו מחוייב להסכם, ועל אף שהוא חשב בשעת הקניה שהכרטיס הזה הוא עבור שניהם, כעת שהתברר שראובן לא רצה את השותפות, היא בטלה למפרע, ולכן כספי הזכייה מגיעים רק לו. לעומת זאת טוען ראובן שמאחר ושמעון מודה שבשעתו הוא רכש את הכרטיס עבור שניהם, יוצא והגם שהוא עצמו נהג שלא כשורה במה שלא קיים את חלקו אין לשמעון אפשרות לבטל למפרע את הקניה המשותפת, ועדיין צריכים הם לחלוק את הפרס. מי צודק?

תשובה: שמעון אינו צריך לחלוק את כסף הזכייה עם ראובן, ויכול הוא לטעון שמכיוון שהתברר שהשותף השני לא עמד בתנאי השותפות, יכול הוא לבטל את השותפות למפרע, משום שישנה אומדנא ברורה שכל מה שהוא עצמו קנה בשותפות הוא רק על דעת כך שהשותף השני ישלם את חלקו.

הדוגמא להלכה זו נמצאת בשולחן ערוך במקרה של שותף שהשקיע את כל הכסף בעסק מסוים על דעת שותפות, והשותף השני מתחמק מלשלם לו את חלקו, ומבואר בהלכה שאם הוא רק דוחה את התשלום, עדיין מגיעים לו הרווחים שיוצאים מהעסק, אולם אם מדובר בהתנערות גמורה, לא מגיע לשותף השני רווחים מהעסק.

בהלכה מבואר שכאשר אדם שולח את חברו לקנות לו חפץ, ואחר כך טוען הקונה שבשעת מעשה התכווין לקנות אותו עבור עצמו, תלוי הדבר באיזה סוג של חפץ מדובר. אם מדובר בחפץ מצוי נאמן השליח, אולם בחפץ שאינו מצוי אין נאמנות לשליח לומר שהוא קנה אותו לעצמו, משום שההלכה היא ש'לחטוף' ולקנות חפץ שאינו מצוי שחברו שלח אותו לקנות נחשב לרמאות, ואדם לא נאמן לטעון שהוא התנהג ברמאות. ולכן במקרה שלנו, מכיוון שכרטיס ההגרלה שקנה ראובן אינו חפץ נדיר, הרי הוא נאמן לומר שבסוף הוא קנה זאת עבור עצמו.

אולם הסיפור רק מתחיל...

טובים השניים
ציילום אילוסטרציה: ברוך יערי

שאלה: אחרי שראובן סיים 'לשכנע' את שמעון שהכרטיס שהוא קנה היה עבור עצמו בלבד, הפתיע אותו שמעון, ואמר לו שהוא שמח לשמוע שהוא חזר בו מהשותפות, משום שהאמת היא שהכרטיס שלו [של שמעון] הוא הכרטיס הזוכה, והסיפור שהוא סיפר היה

שאלה: באחת ההגרלות שנערכו על ידי אגודה מפורסמת החליט ראובן לקנות כרטיס לפרס הגדול בסך מאה אלף ש"ח. כאשר שוחח עם ידידו שמעון, הוא סיפר שגם הוא חשב לקנות כרטיס עבור אותה הגרלה, והם החליטו לשתף את מזלם יחד [על סמך הגמרא ש'מזלא דבי תרי עדיפא', דהיינו, המזל של שני אנשים עדיף על המזל של אדם אחד], באופן שכל אחד יקנה את כרטיסו בשותפות עבור עצמו ועבור חברו כך ששני הכרטיסים יהיו שייכים לשניהם, ואיזה מהם שיעלה בגורל יזכה את שניהם בפרס במשותף. שמעון הסכים להצעה, וכל אחד הלך לדרכו.

למחרת ההגרלה מתקשר שמעון לראובן ומבשר לו בהתרגשות שכרטיסו של ראובן זכה בהגרלה הגדולה! כאשר הוא דואג להזכיר לו את ההסכם שלהם, ושהוא עצמו עמד בהסכם וקנה את הכרטיס בשותפות, והוא מצפה כעת לקבל מחצית מהזכייה. כששמע זאת ראובן הוא אמר לו שאמנם כך סוכם מתחילה, אולם בסופו של דבר רגע לפני הקניה, הוא החליט לחזור בו ולקנות את הכרטיס רק עבור עצמו, כך שהוא בלבד זכאי לכסף הזכייה. נחסוך את הדו-שיח שהיה שם ונשאל, האם ראובן נאמן לומר שהוא חזר בו לפני הקניה?

תשובה: ראובן נאמן לומר שהוא חזר בו לפני הקניה, ושמעון לא יכול לכפות אותו בבית דין לשלם לו חצי מהזכייה.

מעניין לדעת

מזל וברכה

סברה זו של 'מזלא דבי תרי עדיפא' אינה רק הרגשה מיסטית, אלא סברה שנאמרה בגמרא עם תוקף הלכתי, שמחמת טענה זו - שני עובדים שקיבלו מבעל הבית סחורה להתעסקות ולהרוויח, אין יכול האחד לחלוק את הרווחים ולעזוב את העבודה תוך כדי הזמן שסוכם, משום שיטען השני שהוא נפסד מעזיבה זו, משום ש'מזלא דבי תרי עדיפא'.

תוספת הסברה של 'מזלא דבי תרי עדיפא' שמחמתה החליטו השנים להשתתף בכרטיסים [שבהלכה נחשבת לסברה בדיני חושן משפט לעניינים מסויימים] יכולה להביא טענה חדשה לשמעון, שיוכל לטעון לראובן שהסתלק מהשותפות, שמכך גופא יש ראייה שהזכייה היא מחמת מזלו של שמעון בלבד. אלא שמאידך יוכל לטעון ראובן להיפך, שמאחר ולפי ההלכה מגיע לו חצי מהזכייה, אפשר עדיין שמזלו המצורף הוא זה שהביא את הזכייה לכרטיסו של שמעון שהחליט לרכשו בשותפות.

בין המצרים

השילוב הבלתי אפשרי בין פרשת פנחס המרחיבה לעסוק בקרבנות החגים, וימי בין המצרים בהם אנו אכלים על חורבן בית מקדשנו, והכבוד שנטול מבית חיינו, מלמד אותנו משהו על תפיסת מציאות מורכבת.

אירועי השבוע החולף, תחת שלטון הערב רב כאן בארץ הקודש, מורכבים גם הם ואפשר לדון בהם מכמה זוויות. מחד, התברר לעין כל עד כמה נבחר הציבור מכל מפלגה שהיא, אינם אלא חדלי אישים העסוקים יומם ולילה באינטרסים, וטובת הציבור אינה אלא סיסמה ריקה מתוכן עבורם.

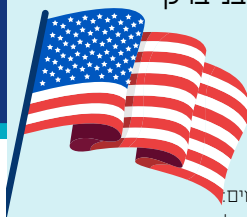
התברר גם לכל אנשי הימין שבינינו, אשר בטחו בגבר ושמו בשר זרועם, כי בסופו של דבר מי שאין בו ריח של תורה, ומי שיש בו ריח אך אינו מבין את מעלתם של לומדי התורה, הם כולם צרים ואויבים, המזלזלים בזים. אינם מבינים איך מתנהל עולמנו זה, ואינם מודעים למעלתו של עם ישראל, תורתו ולומדיה. קשה לראות איך בני ציון המסולאים בפז, נחשבים נבלים וכלי חרס, וכבודם מתגולל באשפתות.

אנחנו ב'חלקי בקהילת' בוגרי ישיבות גאים, המאמינים בכל לב במעלת התורה, נשמת אפנו. מתכנסים מידי יום בבתי מדרשות לעסוק בה, ורואים בה את משוש חיינו. נוסף ונתחזק לאחוז בעץ החיים, נכבד ונעריך את לומדי התורה בהיכלי הישיבות והכוללים, ונראה בהם את מיטב בנינו, המקיימים את העולם כולו, ואת עם ישראל בארץ הקודש.

קריאה מחכימה
המערכת

הרה"ג שלמה ליפשיץ

רב הקהילות החרדיות הר יונה ג' ויסודות בני ברק

יומן מסע

בפרק החמישי של יומן המסע בארה"ב, מספר הרב ליפשיץ על מפגש עם מודל קהילתי נדיר, המביא לידי ביטוי את המעלות שהופיעו בפרקים הקודמים. שליחות חינוכית, תודעת אחריות ציבורית, ושמירה על גבולות.

פרק ה - שלימות

המחזה השלם הזה היה כשזכינו להתארח בשיבתו של הגאון רבי אהרן לופיאנסקי שליט"א חתנו של הגאון רבי ביינוש פינקל זצ"ל, בעיירה 'סילבר ספרינג' הסמוכה לווינגטון, ומיועדת לבחורים מתחזקים. כאלו שלא הולכים ללייקווד, והמקום הטבעי להם הוא תיכון, אך הם נלחמו ללכת לישיבה קדושה. עיקר הלימוד הוא תורה אבל משלימים לימודי חול, וגם משחקים בכדור. הבחורים מתעלים ומתחזקים. ויוצאים לחיים עם מטען רוחני רב. כאן מצאתי שלימות: אחריות גדולה ושמירה על טהרת הקודש כרוכים יחד. הרב לופיאנסקי בענותו, מסביר שהגיע לישיבה כי לא היה משהו אחר. יושב מולנו יהודי המשלב באופן נדיר את טהרת הקודש ועשייה מתוך שליחות ואחריות. בשעה שיכל לבחור משרות נכבדות בארץ ובחול.

הוא הזכיר את יתוש של טיטוס - "בריה שפלה" שמכניסה ולא מוציאה. בורא עולם ברא שבכדי לחיות צריך לאכול ולהוציא. בריה שאין לה את היכולת הזו נקראת בריה שפלה. זה ענין בסיסי ויסודי, האדם זקוק לסביבה שלו, וזקוק גם להוציא. לא יתכן שנאכל ולא תהיה לנו אחריות על הסביבה ממנה אנו אוכלים.

ישיבה המשלבת אחריות לכלל, ושמירה על טהרת הקודש

לכל אחד יש שליחות, לא כולם יהיו ראשי ישיבות או עשירים גדולים. עצוב שקשה למצוא מי שיבוא ללמד במקום נידה, או להיות מלמד בכתה ח'.

הוא הזכיר את בעיית הדור השלישי. דור המקימים חדור תודעת שליחות, ושלחבת אש קודש יוקדת, כי הרמה הרוחנית לא מובנת מאליה, וצריך להילחם עליה. הדור השני עדיין ראה את זה, אבל הדור השלישי כבר לא מכיר את ההתלהבות, ואת המוכנות לוותר בכדי לקיים רוחניות ברמה גבוהה. הוא סיפר שכשלמד בישיבת מיר, בא אביו לבקר, התיישב על המטה שלו בישיבה ואמר: "אהרן איך אתה שוכב על מיטה קשה כל כך?" זה החזיר בליבו גאווה. אביו ניצל שואה שידוע מה זה קושי, לא מבין איך בנו ממעט בהנאתו למען המטרה. הוא דיבר על המאמץ ללכת לישיבה קדושה. והסביר שהבחורים בשיבתו גם נלחמים על רמתם הרוחנית, כי היו אמורים להיות במוסדות אחרים תורניים פחות.

הנוכחים שאלו אם אפשר לעשות בארץ ישראל מודל כזה, לבחורים שאין להם יכולת ללמוד. ראש הישיבה הסביר שהבחורים בישיבה שלו לא חווים ירידה, אלא להיפך. הם נלחמו ללכת למקום יותר רוחני, כך ששעתיים של לימודי חול לא מורידים אותם. בחור בארץ שילמד במקום שאין בו לימודי תורה יום שלם, יחווה דרדר רוחני. זה משנה את הכל.

הוא סיפר גם על גדולי ישראל בדורנו, שאבותיהם הקימו קהילות ומוסדות במקומות של רוחניות ירודה, ושלחו את ילדיהם למוסדות ללא "ועדות קבלה"... עם חברים ברמה רוחנית לא גבוהה, אך הם לא חששו מזה, כי היו חדורי שליחות ללמד תורה ולקרב יהודים לאביהם שבשמים.

אינני יודע מה התשובה בדבר המתח בין שמרנות לעשייה חדרות שליחות, אבל הרגשתי שמצאנו את המקום שיש בו תשובה, יש רק צורך ללמוד טוב יותר ולהבין.

לשאלות בנושאים הנידונים בטור, כמו ייעודו של בן תורה עובד וסדר יומו, הקפדה על הלכה במשרד, ואתגרים בחיי המעשה, מוזמנים לכתוב לרב שליט"א בכתובת:

shlomo.lifsht@gmail.com

חלקי בתרומתי

חנדי עובד-חבר הקהילה.

חזון הקהילות של 'חלקי בקהילתי' רואה את הצלחתה של כל קהילה בתרומתו האישית של כל אחד מהחברים להצלחת הקהילה. לכל אחד יש יחודיות משלו שאותה הוא צריך לתרום לקהילה.

ככה מרגישים חלק. ככה מרגישים משמעות. ככה מרגישים קהילה

תגיד חבר, מהי תרומתך האישית בקהילתך?

מאת: חנדי עובד-חבר הקהילה

מוקד קהילות: 02-6260115 ©

בריתי שלום - סיפורו של פנחס ושיעור לדורות

הקנאות בדורנו, היא העמידה האמיצה והברורה על הדרך הסלולה לנו מזור דור

התורה שולטת בכל.

מעשה פנחס שייך לכל אחד מאיתנו. לא מדובר ביציאה למלחמה, אלא בעמידה ברורה, באומץ ובאהבה לתורה. בפרט בדורנו, כשלעיתים מי שדבק במסורת ובדרך הדורות הקודמים נחשב ל"מיושן" ומזולזל. דווקא אנחנו, צריכים לעמוד בגאון על עקרונותינו, לשמור את התורה בהתרגשות ובהתלהבות, ולא לפחד מהלעג או הביקורת.

אדם אחד שנלחם על כבוד ה' ותורתו, מציל את כל דורו. ומובטחת לו ברית שלום, ברית נצחית שאינה מתבטלת לעולם.

שנוזה להיות מאותם אנשים שה' נתן להם את בריתו שלום, ושנמשיך להעביר את אש ההתלהבות הזו לדורות הבאים, עד שיבוא שלום אמיתי על ישראל ועל כל העולם כולו.

הקנאות של פנחס איננה עניין של אלימות פיזית, אלא של עמידה אמיצה, ברורה וחדה על עקרונות התורה. היא התלהבות אמיתית, שלא נובעת משנאה לאנשים אלא מאהבה גדולה לתורה ולכבוד ה'. קנאות שמעמידה את רצון ה' מעל כל חשבון אישי או חברתי, גם כשה דורש לעמוד לבד מול ביקורת ולעג.

הרב הירש מוסיף שכשאמר ה' למשה "לכן אמור", זו לא רק ברכה לפנחס, אלא גם הכרזה עבורנו - לעולם ולדורות: אם יש מי שמוכן להילחם לבדו על כבוד ה' ותורתו, ה' עומד לצידו, ודבריו ומעשיו לא יישכחו לעולם.

לא אלעזר אביו, לא אהרן סבו, ואף לא משה רבנו דודו, מצאו באותו רגע את הכוח לפעול. כולם נצבו בוכים, בעיד פנחס הצעיר, קם ועשה את המוטל עליהם. על כך זכה להיות שותף בברית שלום, ברית נצחית שאין לה הפסק.

ברית השלום, אליבא דרש"י, לא ניתנת לאנשים חלשים או פשוטים, המכריזים על שלום בכל מחיר גם אם הוא רמיסת התורה. היא ניתנת לאלו שמוכנים להילחם על האמת, ומעמידים את רצון ה' מעל כל שיקול אחר. גם במחיר לעג והשפלה, כי שלום אמיתי קיים רק כשמלכות

בזמן שמשנה ומנהיגי ישראל ישבו לשפוט את החוטאים, קם אחד מראשי שבטי ישראל, ובחוצפה גדולה הביא את זוגתו הנכרית לעיני משה והעם. באותה שעה קפאה יד הדין, והמחזה המוזעזע של פריצות ליד משכן ה' גרם לבכי חסר אונים. היה נדמה שעתידי עם ישראל בסכנה, ושאיבדה התקווה.

בתוך האסיפה ישב פנחס, וראה את הדמעות. הוא הבין שהשתיקה מסוכנת, כי היא מראה על אובדן האמונה ביכולת לתקן. הוא קם ממקומו, לקח חנית, והרג את האיש ואת האשה, ובכך עצר את המגיפה.

על מעשהו אמר ה' למשה: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמור: הנני נתן לו את בריתי שלום."

ברוח דברים אלו כתב הרב שמשון רפאל הירש, לכאור כי מעשהו של פנחס מוכיח שכל עוד יש בעולם אדם אחד שנלחם על כבוד ה' ותורתו, עדיין יש תקווה. אין צורך שמידת הדין תכה ותשמיד, אם יש משהו שמוכן לקום ולעשות את הנכון בעיני ה'.

מחץ לקופסא

נתנאל זליקוביץ | מרצה ואיש חינוך

יבנה וחכמיה

הדין בין חרדים וז"לים, לא יכול להתקיים, כי כל צד תופס את המציאות באופן שונה

כשמתברר שהיעד שונה? נזכרתי בסיפור שסיפר לי אחד מתלמידי הרב צבי יהודה, ששאל אותי: למה כל הוויכוחים הללו, תיגש לגדולי ישראל החרדים, תלבנו את הסוגיה כמו שמלכנים הלכות בורר, סוגיה ממונית ותכריעו. תראה, הוא ענה, אני יכול לדון עם גדולי ישראל החרדים על הלכות שבת, או ממונות. אבל על הנהגה, אני לא יכול. הם חושבים שאנחנו בגלות, ואני חושב שאנחנו כבר בתחילת הגאולה. אתה לא יכול לנהל שיח עם בנאדם כאשר תפיסת המציאות שלו היא שונה כל כך. הן הן הדברים.

אפשר להתווכח על הדרך ואפשר להתווכח על המטרה, אי אפשר להתווכח על הדרך של מטרה שונה.

חייבים שיהיו לנו גדולי תורה, חייבים. גם במחיר וויתורים כואבים. תראו את יבנה וחכמיה.

יש טענה שסגירת הגמרא בגיל הזה, לזמן ארוך, פוגעת ביכולת לגדול בתורה. הטוטאליות שנדרשת, מיומנות הלימוד והעמקה. לא שאי אפשר, יש שהצליחו אבל לא הרבה. מי יכול לנהל וויכוח על השאלה הזו? הבמה היחידה היא של מחנכים, תלמידי חכמים שהצמיחו גדולי תורה. יש כאלו בכל מגזר, והדין הוא לגיטימי, אבל השיח הוא רק ביניהם. גם הציונות הדתית שואפת לגדל תלמידי חכמים, ואף מגדלת כמובן. אבל לאור השיחה עם החבר הבנתי, הם נראים אחרת מתלמידי החכמים שלנו. המטרות שלהם והתפקיד שלהם שונה, וממילא, מסלול ההכשרה חייב להיות שונה.

אבל איך אנשי חינוך יכולים להתווכח על דרך חינוכית, אם "הבוגר האידיאלי" נראה אחרת אצל כל אחד מהם? איך אפשר להתווכח אם הדרך מובילה ליעד,

בשבוע שעבר רציתי לכתוב טור רגיש, על ההשפעה של השירות הצבאי על חזרה לספסל הלימודים לאור מה שקורה בציונות הדתית. תופסי התורה שם, כך הרגשתי, יותר מכווני מעשה, עם לימודי הרבנות דייונות וכו'. הייתה לי תיאוריה שמקשרת את הדברים, ומכיוון שאני משתדל לדייק בדבריי, ורגיש לכבודם של לומדי תורה, התייעצתי עם חבר ת"ח, בן הציונות הדתית.

הוא סתר את התיאוריה. אמר שאני לא מנחם נכון, וגם לא מכיר את השטח. שמחתי על המשוב הזה, אך מפה לשם התחווה לי תובנה חשובה אחרת.

אנשים מדברים על תורה מגנא ומצלא... על הלימוד כשירות לא פחות חשוב וכו' אבל מפספסים אירוע משמעותי יותר. אחת המטרות העיקריות אליה מכוון עולם התורה החרדי כולו, הוא יצירת גדולי תורה. אני מדגיש, לא אנשים שומרי תומ"צ, או לומדי תורה. גדולי תורה. לא כולם צריכים להיות גדולי תורה, אבל

מרחיבים בין המצרים

גם בימי בין המצרים, קול התורה אינו פוסק בבתי המדרש של קהילות חלקי. להיפך, בקהילות רבות מתקיימים סדרי חזיון, ושיעורים מיוחדים בענייני דיומא

חברי הקהילה בצפת, האזינו לשיעור המרתק של הדיין הגאון רבי אפרים שימלמן, שהכניס את ציבור השומעים לעומק הסוגיא בדיני ממונות, כפי שנידונה בפניו בבית הדין

חברי הקהילה בתל ציון, העבירו השבוע את מיקום הלימוד היומי המשותף של הדף היומי, להדסה עין כרם, שם נמצא אחד החברים. גם אנו מאחלים רופאה שלימה

ברמת בית שמש - בר אילן, בני הקהילה שוברים את הצום ביחד, ועוסקים בד"ת עם הרב אלעזר מאירוביץ שליט"א רב רמה ג' בבית שמש.

בכולל 'חלקי' המתקיים מידי יום בשעות אחר הצהריים, בהיכל ישיבת דרך השם, סיימו השבוע את פרק א' של סנהדרין ואנו מאחלים להם כי יזכו לסיים את המסכת כולה, ספרים ומסכתות הרבה.

בקהילה בטבריה, לאחר ההתאוששות מהשמחה הגדולה של סיום הש"ס והכנסת ס"ת (הרחבה בעמוד 8) חוזרים לשגרה עם השיעור שהבועי הקבוע, והפעם: אמירת שהחינו בימי בין המצרים.

וברמה ג' לאחר הלימוד הקבוע, נערכה ליל שישי האחרון, התועודות לרגל הילולת בעל 'אור החיים' בה עסקו בדבריו הקדושים של בעל ההילולה לפרשת השבוע

elhanan69@gmail.com

אלחנן שניאור | יועץ חינוכי, קהילת חלקי - הר יונה

אלומת אור

פעם הייתי משמעותי, והיום?

”

כל כך הרבה מצוות נקרות בדרכנו, במהלך העבודה היומיומית

ברגע שאדם ניגש לעבודה בגישה נכונה, שהוא רוצה לעזור בעבודתו לאנשים ולעולם, וכתוצאה מכך הם גם יעזרו לו להתקיים במשכורת שהוא יקבל, הוא חי בכל רגע תחושת משמעות של גמילות חסדים ושותפות בקיום העולם.

בנוסף לכך, יש עוד הרבה מצוות שאפשר לקיים דווקא בעבודה - כמו לדוגמה קידוש ה' בכל רגע, שמירה על משא ומתן ביושרה, בהתאם לאזהרות התורה, ופרנסת משפחתו.

עלינו להבין שכל העשייה שלנו במשך היום יש לה משמעות. יש לנו הזדמנויות - שאם נדע לנצלם, נזכה בעוד הרבה מצוות.

”בתורה כתוב: 'יתהלך חנוך את האלוקים', ואמר חז"ל כי 'חנוך תופר מנעלים היה, ועל כל תפירה ותפירה היה מייחד ייחודים לקונו'. ושמעתי בשם רבנו ישראל מסלנט זצ"ל... תוכן הייחודים שהיה מייחד, הוא אשר שם על ליבו ומחשבתו בכל תפירה ותפירה - כי תהיה טובה וחזקה, וכי יהיו המנעלים טובים, למען ייהנה אשר ינעלם... כי נשמר מכל שמץ רע, שגם אונאה ותרמית לא תגיענו, ולא תהיה נטילתו יתירה על ערך עבודתו אשר ייתן.”

בכל מלאכה יש בעצם עזרה לאנשים - שהיא גמילות חסדים, ושותפות בקיום העולם, ובזה מתקיים "כי לא תוהו בראה, לשבת יצרה". אבל הקיום של זה תלוי בגישה לעבודה.

יש שתי אפשרויות לגשת לעבודה:

א. משכורת - צריך גם לעבוד = חוסר משמעות.

ב. עבודה, עזרה לאנשים ולעולם - צריך משכורת בשביל להתקיים = משמעות ושליחות בכל רגע.

חבר התלונן בפניי שהוא לומד רק חצי שעה, הסברתי לו שה' לא מודד זמן אלא מאמץ ויכולת. נו, שכנעת אותי שהחצי שעה לימוד שלי ביום שווה הרבה מאוד, אבל תכל'ס, מבאס אותו לחיות יום שלם בשביל חצי שעה.

למה אתה אומר ככה? שאלתי. כי נשלחנו לעולם בשביל לקיים מצוות וללמוד תורה, ואת זה אני עושה רק בחצי שעה, אז כל היום שלי הוא סתם בזבז זמן. מה אני עושה בזה - שאני מתקן מחשבים? חצי שעה זה גם משהו, אבל כשאתה משווה את זה לפעם שהרגשתי משמעות ברוב שעות היום שלי - זה פשוט עצוב.

מאי דכתיב "את הכל עשה יפה בעתו" - מלמד שכל אחד ואחד יפה לו הקדוש ברוך הוא אימננותו בפניו. וברש"י: ואפילו בורסי, נאה לו אומנותו בעיניו, ועשה הקדוש ב"ה כן - שלא יחסר העולם אומנות. (ברכות מג:)

הרב דסלר כותב ב"מכתב מאליהו":

תוקפה ההלכתי של הצהרה בחוזה שהדירה נמכרת כמו שהיא ["AS IS"]

ישנן שתי גישות לסעיף 'אז איז' המונע תביעות על מומים נסתרים

המלצה למעשה

לאור חוסר הבהירות לגבי סעיף זה, מומלץ להוסיף סעיף מפורש לחוזה, בו הקונה מצהיר כי הוא מוותר מראש על כל טענת מום המפחיתה את ערך הדירה עד אחוז מסוים [לדוגמה, 20% מערך הדירה], או שעלות תיקונה אינה עולה על סכום כסף מוגדר. הגדרה כזו מקנה לווייתור תוקף הלכתי ומונעת מחלוקות עתידיות. אחרת, עלולים להישאר פגמים בגינם יוכל הקונה לדרוש תיקונים או ביטול המקח.

לעומת זאת, על פגמים נסתרים, או כאלה שהאדם הסביר אינו נוהג לבדוק, והתגלו לאחר זמן: מחילה כללית וסתמית אינה תקפה, וזכותו של הקונה לדרוש תיקון או ביטול מקח.

הויתור על מומים שאינם מורידים מערך הדירה הגישה השניה היא ססעף - AS IS מבטא הבנה רחבה מצד הקונה שבדירות יד שנייה מצויים פגמים שונים, ועל דעת כן הוא רוכש את הנכס. לדידם, אין זו מחילה פרטנית על מום ספציפי אלא הסכמה כללית למצב הדירה.

לפי גישה זו, בפגמים קלים שאינם מורידים ערך, ואין אומדן דעת ברור שהקונה לא היה רוכש אילו ידע עליהם - הויתור תקף. לעומת זאת, אם מתגלים פגמים משמעותיים שמורידים באופן ניכר את ערך הדירה, ויש אומדן דעת ברור שהקונה לא היה רוכש אילו ידע עליהם - הוא רשאי לבטל את המקח או לדרוש תיקון, בהתאם לדיני "מקח טעות".

שאלה: בעסקאות מכר דירות, נפוץ השימוש בסעיף "AS IS", שמשמעותו שהדירה נמכרת כמות שהיא - במצבה הנוכחי, ומונע מהקונה לדרוש תיקונים או ביטול מקח בגלל פגמים. יש לדון מה הדין לפי ההלכה.

תשובה: נפסק בשו"ע וברוב הפוסקים שהצהרה על ויתור כשיתגלה מום במקח ללא פירוט איזה מום, אין לה תוקף הלכתי. אבל למעשה נהוג לכתוב בחוזים שהדירה נמכרת כמו שהיא [AS IS]. והדעות חלוקות איך להתייחס לכך. נתייחס לעיקרי השיטות והגישות הנהוגות בפסיקות בתי הדין.

הויתור מוגבל למומים ידועים או ברי בדיקה
גישה ראשונה מבחינה בין מומים. היא קובעת שתוקף הויתור מוגבל למומים שהקונה ידע עליהם או שהיו ברי בדיקה אילו ידעו עליהם, וניתן היה לבדוק בבדיקה סבירה טרם הרכישה. באופן שיש התחייבות מפורשת של המוכר בחוזה, לתקן ליקויים ספציפיים, התחייבות זו גוברת על סעיף ה- AS IS.

לקביעת ברורות ולכל עניני ממונות ניתן לפנות לרב בטלפון: 052-7119617 או באימייל: f7119617@gmail.com

לילדי חלקי

מנדי פרומ

חידות לכל המשפחה לשולחן שבת
לע"ר שמואל בן ר' דב ודבורה בת אברהם שמואל הכהן

חידות לשמור

- א. בנו של פלוא, שבניו היו בעדת קרח
- ב. אחד מבני אשר
- ג. בדרך הוא צָנָה משה לחלק את הארץ
- ד. לשבט הזה היה רק בן אחד...
- ה. ה' צווה על משה רבנו שיתן מיופיו וזיו פניו על יהושע. באיזו מילה השתמש?
- ו. מלבד הקרבנות שמפורטים בפרשתנו, אנו מצווים לעשות את זה ביום הכיפורים
- ז. אותו הרג פינחס (אל תגלו את שם אביו... זה בשאלה אחרת)
- ח. בנו הראשון של ראובן שעליו כתוב בפרשתנו, ושמו כשם אבי מתושלח
- ט. שאלת בנוס: באיזה יום בחודש תמוז נגשו בני ישראל לאהרן ואמרו לו שימנה מנהיג תחת משה?
- י. גם הוא מבני שמעון, וזה גם שמו של אחד מעמודי הנחושת שהיו בפתח המקדש (העמוד השני הוא בועז)
- כ. השמן שבו בוללים את הסולת למנחה צריך להיות כזה
- ל. מסופר בפרשתנו שזה מה שקרה לבני קרח
- מ. שתיים מבנות צלפחד
- נ. חוץ מדתן ואבירם היה לאליאב עוד בן, מה שמו? שימו לב: גם לשמעון יש בן עם שם זהה!
- ס. מי היה אביו של זמרי?
- ע. היכן היו בני ישראל כשנצטוו לסופרם?
- פ. מבני ראובן (ושמו מזכיר קצת... נפלאות)
- צ. כך מכנה ה' את המדיינים (ולכן ישראל צריכים לנהוג עמם באותה מידה)
- ק. מה הרגש שחש פינחס למול זמרי והמדיינית, שגרם לו להורגם?
- ר. ה' אמר על יהושע בן נון שיש בו את הדבר הזה
- ש. מבני גד, ובאזור זכרון יעקב יש פארק ומבצר בשם הזה
- ת. כמה פרים מקריבים ביום החמישי של חג הסוכות?

אֶלֶּל	עֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל
אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל
אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל
אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל	אֶלֶּל

קשה כשאל קנאה

**לאן נעלמו הקנאים?
למקום בו השגרה שוחקת,
וכבר אין כח להתרגש**

מקרים חריגים ומיוחדים המסעירים את הנפש ומקוממים את הרואה אותם, לקום ולעשות מעשה.

אבל אם כל עניין למעוררים הופך להיות עיקרי הדת ואבר שהנשמה תלויה בו, ליבנו הופך להיות גס, גם מול דברים נוראים. אי אפשר להיות כל הזמן בתודעת גיוואלד, ואם המאבק בטלפונים החכמים המוגנים, נשמע ונראה בדיוק כמו המאבק בסמארטפונים הפרוצים, משהו הופך קשה גם בתחושה הכללית. אם יש נורא ויש איום, אפשר להבדיל בין נבילה לטריפה. אם מקפידים להכריז בכל הזדמנות 'הזדעזע' ארץ ת"ק פרסה' אז לא נשאר כח להזדעזע אפילו טפח שוחק.

אנחנו חייבים לשמור על הביטויים שלנו, לבחור את המלחמות שלנו. שלא ייגמר לנו הנשק לפני הזמן, שלא נגיע לרגע האמת נטולי כלים וכוח.

הפגנות של ליטאים היו עניין נדיר באותם ימים, והיה ברור שהן לא יהיו אלימות בשום אופן.

אז מה קרה להפגנות, ומי הוציא שם רע לקנאות? כמו בכל דבר, כשנושאים שם לשווא, הוא מזדלזל והופך להיות חול.

אחת המעלות בקנאות של פנחס, היא נכונותו להסתכן. אילו נהפך זמרי על פנחס והרגו, אומרת הגמרא, לא היה זמרי נענש, משום שפנחס נחשב רודף. קנאים המקבלים מימון מקהילות עשירות בארה"ב, אינם מסתכנים כלל ועיקר. חבורת השוטים, שמפגינה אחת לכמה חודשים, ומשליטה בריונות וטרור לאורך רחוב בר אילן בירושלים, תוך שימוש בטענות מטופשות שאין להן שחר. מסכנים רק את תושבי השכונה ובני העיר, המוסיפים לחיות בתוך אתר בנייה ענק כבר שנים ארוכות, בזמן שהעבודות היו אמורות להסתיים מזמן.

במסכת סנהדרין, אחרי שהמשנה מפרטת אלו הן הנשרפין ואלו הנהרגין, היא מפרטת שלושה מקרים שבהם הסנהדרין לא מתערבת. היא משאירה אותם לקנאים שיפגעו בהם בראותם את העוול של הגונב כלי שרת, מקלל בקוסם ובוועל ארמית. אלו

ילד חיידר הייתי בשכונת גאולה, והפגנות היו עניין שבשגרה. מעולם לא נטלתי בהן חלק פעיל, אבא לא הרשה, וגם הרגשתי זר, אבל כצופה מהצד זה היה מחזה מרתק - ללא ספק.

האספסוף הבריוני, שמבעיר פחי אשפה ומגלגל אותם אל הכביש, מובילי המאבק שהיו גדולים ממני בחמש שנים לכל היותר. אדם מפרק תמרור בפנית הרחובות יואל והושע לקול צהלת ההמון. ומכריז ברוב עיזו: "רבוים" - בר אילן". מפנה את הנאספים אל האקשן הגדול בצומת 'אפרין' כפי שקראו לה אז (יש שטרם נגמלו) שם פילאו שוטרי מרחב מוריה את מכותיהם, באלותיהם ואגרופיהם.

אני זוכר בפליאה, את השתתפותו של אבי שליט"א וחבריו מהכולל, בהפגנה גדולה אחת, נגד חילולי הקברים בגבעה הצרפתית. הייתי משוכנע שהפגנות הן עניין לירושלמערס משועממים, וקנאים מטושטשי מבט. מה לאברכים תלמידי חכמים מופלגים, יושבי בית המדרש, עם הפגנה ושלטים?

כשכואב, כך מסתבר - צועקים. אבל הצעקה לא חייבת להימדד בדציבלים. עצם הציאה מבית המדרש, והפרת שגרת הקודש של סדרי הלימוד, היא צעקה שאין כדוגמתה.

ברוך יערי

חלקי בארץ החיים

**חֲרָבָה מְשׁוֹשָׁנו
וְאִשׁ בֵּה הַבְּעִיר
כִּי בְשִׁבְעָה-עָשָׂר בְּתַמּוֹז
הַבִּקְעָה הָעִיר**

מקום המקדש, ימי בין המצרים תשפ"ב

מו"ל: חלקי בקהילתי
יזמות קהילתית תורנית.
מייסד: הרב"ג ברוך צבי גרינבוים
עורך: אהוד בן יהודה

כותבים קבועים:

הרב אפרים קרלינסקי, הרב דב תבין, הרב שלמה ליפשיץ,
הרב זאב קצנלבון, הרב נתנאל זליקוביץ,
הרב עלי מורגנשטרן, הרב יעקב שאפנס, ברוך יערי
עיצוב גרפי: נמיק פרסום, עיצוב גרפי: מירי 054-8420999

חלקי בקהילתי

חלקי בקהילתי:
רחוב קה"ת 14 ירושלים

מרכז מידע ארצי:

02-6260115

chekli.co.il

helkioffice@gmail.com

**חרדי עובד ומרגיש לבד?
'חלקי בקהילתי' - תרגיש בבית**

חלקי בקהילתי 02-6260115

כל עבודה היא עבודת קודש

בשבוע שעבר התקיים בקהילת חלקי - נוף כינרת סיום הש"ס רב הקהילה רבי זאב אברמוביץ נשא דברים לרגל השמחה הגדולה אנו מביאים כאן מדבריו, אשר יש בהם תועלת גדולה לכל קוראינו

וללמוד כל היום ללא טרדה, יתכן שקל לו יותר להגיע לדבקות קבועה בהקב"ה, על ידי עסק התורה, אבל גם מי שעובד ומקיים בכך את מצוותו צריך ויכול להיות דבוק בכך בהקב"ה.

זה יכול להיות יותר קשה לפעמים, יש דברים שיכולים להרחיק אותו, ההתעסקות בעניינים גשמיים יכולה לנתק אותו במידת מה מהדביקות. הפתרון לכך הוא, כשאדם עוסק לפרנסתו, אם הוא מחובר לתורה, אז הוא דבוק בקב"ה כיון שהתורה היא דבר ה' בעולם, וגילוי מציאותו בעולם. כיון שקודשא בריך הוא ואורייתא חד הוא. אני לא אומר שעתיים ביום, גם לא חייב להיות שעה מסוימת. אני בכלל לא יודע אם יש לזה שיעור קבוע, אבל אם התורה חשובה לו, אם יש לו קביעות בתורה, הוא כבר דבוק בבורא עולם ועל ידי זה הוא הופך את כל הדרך שלו, את כל העבודה שלו, את כל החיים שלו בעולם הזה, את כל ההנאות שלו ממעשי הנפלאים של הבורא עולם בעולם הזה לצורך מצווה.

זה צורך מצווה? ישנן כמה דוגמאות לכך, ומביא הרמ"א שלצורך פרנסה נחשב צורך מצווה, ומשום כך אפשר להתיר נדר על דעת רבים כשצריך להתירו לצורך פרנסה.

הקב"ה רוצה שהאדם יעבוד לפרנסתו, הוא ברא את העולם באופן כזה שדרך התנהלות האדם וקיום העולם היא בהתעסקותו וכלכלת ביתו, מי שחושב שזה מצווה לא לעשות השתדלות, טעות בידו, משום שההיפך הוא הנכון: זו מצווה לעשות השתדלות, זו מצווה לצאת לעבוד ולפרנס את הבית, כיון שכך ברא הקב"ה את העולם, זהו רצונו יתברך, וקיום רצונו, הוא מצווה על כל אדם. לכן יש כאן צורך מצווה ואפשר להתיר אפילו נדר על דעת רבים.

הזדמנתי לא מזמן לאחד מבתי הדין בארץ, ביושבי שם הגיע יהודי ושאלתו בפיו: "אני מבקש התרת נדרים. נדרתי על דעת רבים שלא אעשה שום השתדלות לפרנסה. רציתי לבטוח בהקב"ה לבדו, ללא עוזרים ומסייעים". והוסיף ואמר: "זכרתי גם את התרת הנדרים של ערב ר"ה וליל יו"כ, והתכוונתי שהתרה זו לא תחול על נדר זה"

מכאן אנחנו למדים הנכונה על כל יהודי שיוצא לעבוד. אין הוא צריך להרגיש חליה, שהוא עושה משהו לא טוב. הוא ודאי לא צריך להרגיש ולהתנהג בנחיתות כל שהיא. אדרבא, הוא עושה את רצון הבורא! צדיק הוא במעשיו, ובכל רגע ורגע הוא מקיים מצווה.

ומה חשבת? שאלוהו הדיינים, מהיכן תאכל וממה תתפרנס? "חשבתי שהקב"ה יעזור". "נו... והוא לא עזר?"! "בטח שהוא עזר". "אז מה השתנה עכשיו?" שאלוהו הדיינים. בתחילה חשבתי שאני עושה מצווה גדולה - לא לגעת בהשתדלות. אבל אז התחלתי להבחין שעם כל הרצון הטוב לא ימלט שאכשל בשבועתי זו, כשאני חותם על טופס לקופת העיר, מבקש סיוע, ממלא טפסים לביטוח לאומי - גם זו השתדלות!

נדר כזה קשה מאוד להתרה - נדר על דעת רבים. הוא לא נדר סתם. ועוד הוא אמר שהוא חשב על כל האפשרויות מראש. הוא זכר את ההתרת נדרים, הוא רצה שיהיה נדר חזק ואמיתי שלא יהיה אפשר להתיר אותו, ובאמת נדר על דעת רבים 'אין לו התרה'. מה בכל זאת אפשר לעשות? איך אפשר לפתור את הפלונטר ליהודי זה? רבני בית הדין ישובו על המדוכה, דנו לכאן ולכאן, וזה אשר העלו בחכמתם.

נדר על דעת רבים, אכן אין לו התרה, אבל לדבר אחד מתירים אפילו נדר ושבוועה על דעת רבים. לצורך מצווה כפי שנפסק בשולחן ערוך, מתירים גם נדר כזה. מה

זו היא השמחה הגדולה שיש לנו כאן היום, כשזכינו כל בני הקהילה בחבורה ללמוד ולסיים את כל הש"ס, גילינו את הנקודה הפנימית שבתוכנו שאנחנו דבקים בהקב"ה, דבקנו והתחברנו לגילוי המציאות האלוהית בעולם, ומכאן כל מעשי ידינו, כל עבודתנו, כל הנאותינו, כולם מעשי מצווה, כולם חלק ממכלול שלם של עשיית רצון השם בעולם ודבקות בו.

אלא מה? וכי כל מי שכל עסקו חפצו ומגמתו הם בענייני עולם הזה, זו היא תכליתו בעולמו?

יסוד הדברים הוא, שתכלית כל אדם בעולם היא להיות דבוק בהקב"ה "העידותי בכך היום את השמים והארץ... ובחרת בחיים... לאהבה את ה' אלוהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו". הדבקות בקב"ה צריכה להיות בכל מעשי האדם. אכן אפשר וצריך להגיע אליה על ידי כל פעולות האדם היום יומיות. נכון שמי שפרנסתו מצויה בידו ויש ביכולתו לשבת